

Wykład:

RACHUNEK DOCHODU NARODOWEGO
ORAZ CZYNNIKI
WZROSTU GOSPODARCZEGO

Wzrost i rozwój gospodarczy

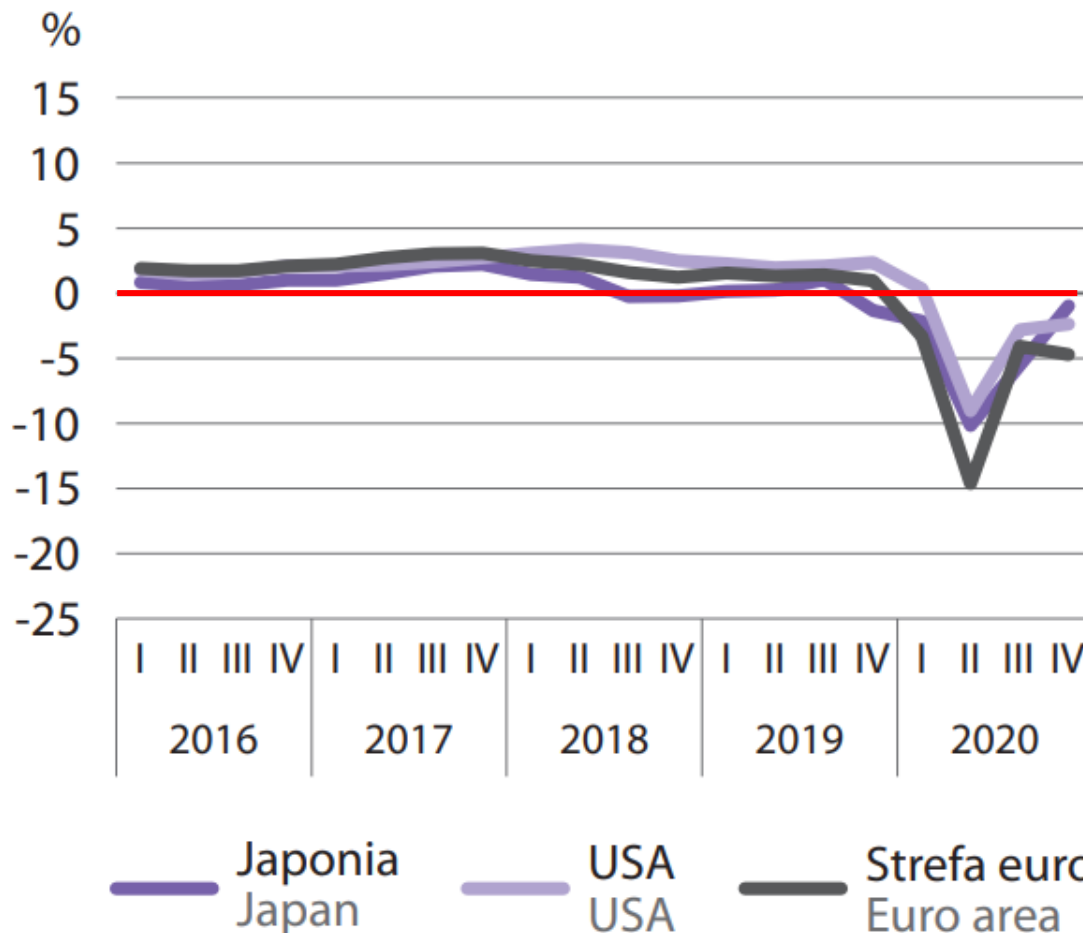
Wzrost gospodarczy – zmiany ilościowe w gospodarce, polegające na stopniowym zwiększaniu produkcji dóbr i usług; podstawowym miernikiem wzrostu jest **zmiana realnego PKB**.

Rozwój gospodarczy – zmiany jakościowe w gospodarce, prowadzące do poprawy standardu życia ludności; miernikiem rozwoju może być wskaźnik **HDI (Human Development Index)**.

Koniunktura gospodarcza

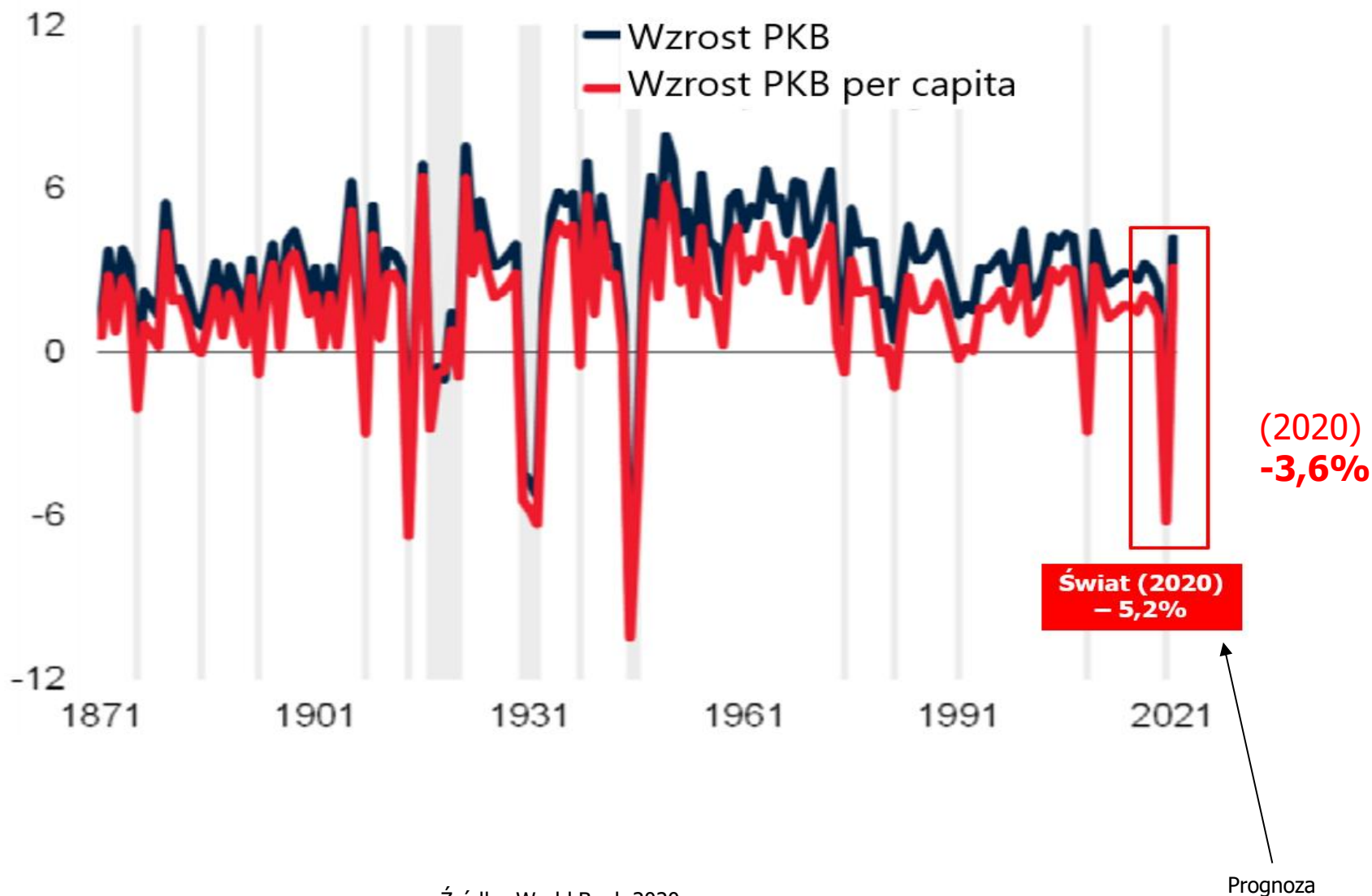
Koniunktura gospodarcza – to zmiany aktywności gospodarczej, znajdujące odzwierciedlenie w kluczowych wskaźnikach makroekonomicznych, takich, jak: **PKB**, inwestycje, produkcja, zatrudnienie, bezrobocie, inflacja, stan finansów publicznych itd.

Ekspansja - wzrost **PKB**.

Recesja - spadek **PKB** przez co najmniej dwa kolejne kwartały.

Wzrost światowego PKB i wzrost PKB per capita, 1871-2021

Źródło: World Bank 2020.

Rachunek dochodu narodowego

Rachunek dochodu narodowego pozwala określić kluczowe agregaty makroekonomiczne, źródła dochodów oraz sposób rozdysponowania wydatków w gospodarce.

Pierwsze oficjalne rachunki dochodu narodowego (dla USA) zostały opublikowane w 1934 r. przez Simona Kuznetsa. W 1941 r. podobny rachunek dla Wielkiej Brytanii przygotował Richard Stone.

Obecnie w krajach Unii Europejskiej obowiązuje *European System of National and Regional Accounts* (ESA 2010) zgodny z międzynarodowym systemem rachunków narodowych - *System of National Accounts 2008* (SNA 2008).

Simon Kuznets

Produkt Krajowy Brutto (PKB)

/Gross Domestic Product – GDP/

PKB stanowi miernik opisujący aktywność ekonomiczną ogółem na danym terytorium, w wyniku której produkcja globalna zaspokaja finalne potrzeby gospodarki.

Produkt krajowy netto (PKN) */Net Domestic Product – NDP/*
– otrzymujemy po odjęciu od PKB wartości amortyzacji środków trwałych [ESA 2010].

Dziennik Urzędowy L 174
Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Legislacja

Tom 56
26 czerwca 2013

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

732 strony

★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (*)

PKB - definicje

PKB to suma dóbr i usług finalnych sprzedawanych na pewnym obszarze w pewnym okresie, którym zwykle jest rok.

PKB to **suma wartości dodanej** powstającej na pewnym obszarze w pewnym okresie.

PKB to **suma dochodów właścicieli czynników produkcji**, uzyskanych dzięki aktywności ekonomicznej na danym obszarze geograficznym w danym okresie.

Rachunek PKB - podejście wydatkowe

$$PKB = C + I + G + NX$$

C - wydatki konsumpcyjne gospodarstw domowych

I - prywatne inwestycje brutto

G - wydatki rządowe

NX - eksport netto (eksport - import)

Rachunek PKB - podejście dochodowe

Dochód narodowy – suma dochodów wypłaconych właścicielom ludzkich i fizycznych zasobów wytwórczych za wykorzystanie tych zasobów w określonym czasie.

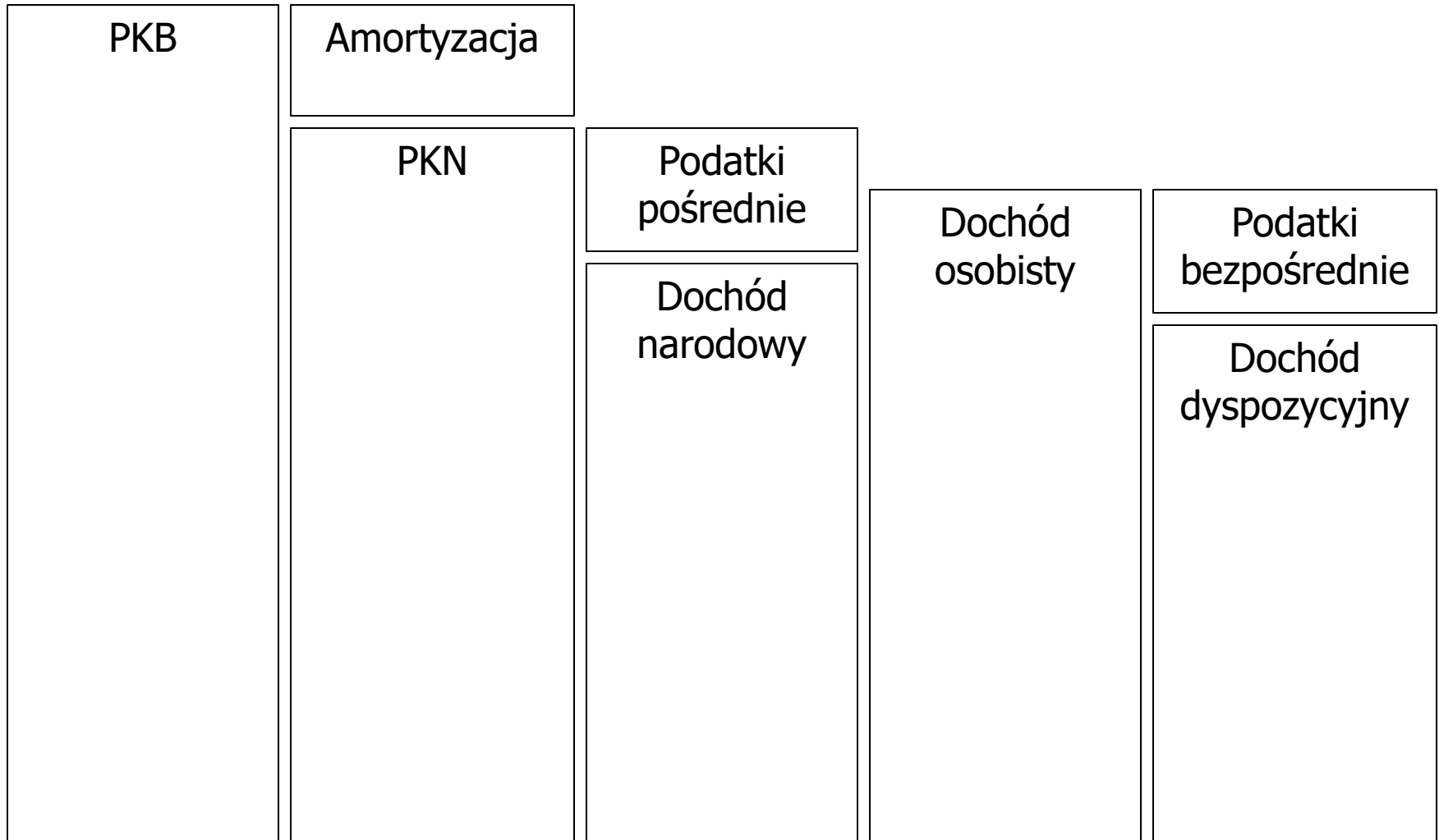
Dochody czynników wytwórczych:

- płace
- dochody przedsiębiorców
- czynsze / opłaty dzierżawne
- zyski firm
- procenty

+

- podatki pośrednie
- amortyzacja

PKB i inne miary aktywności gospodarczej

Największe gospodarki świata (wg PKB), 2024

(current USD)

Kraj	PKB (w mld USD)
1. USA	29185
2. Chiny	18744
3. Niemcy	4660
4. Japonia	4026
5. Indie	3913
6. Wielka Brytania	3644
7. Francja	3162
8. Włochy	2373
9. Kanada	2241
10. Brazylia	2179
11. Rosja	2174
12. Meksyk	1853
21. Polska	915

Świat: 111 326 mld USD

Źródło: World Bank, 2025.

Udział państw w światowym PKB

Country	1990	2000	2010	2020	2024
World (mld USD)	22935	33899	66707	85258	111326
World (%)	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
United States	26.0%	30.2%	22.6%	24.7%	26.2%
China	1.7%	3.6%	9.1%	17.2%	16.8%
Japan	13.9%	14.7%	8.6%	5.9%	3.6%
Germany	7.7%	5.7%	5.1%	4.6%	4.2%
India	1.4%	1.4%	2.5%	3.1%	3.5%
United Kingdom	4.8%	4.9%	3.7%	3.2%	3.3%
France	5.5%	4.0%	4.0%	3.1%	2.8%
Russian Federation	2.3%	0.8%	2.3%	1.8%	2.0%
Canada	2.6%	2.2%	2.4%	1.9%	2.0%
Italy	5.2%	3.4%	3.2%	2.2%	2.1%
Poland	0.3%	0.5%	0.7%	0.7%	0.8%

Największe gospodarki świata (wg PKB, PPP), 2024

(constant 2021 international \$)

Kraj	PKB (w mld USD PPP)
1. Chiny	33598
2. USA	25676
3. Indie	14244
4. Rosja	6089
5. Japonia	5715
6. Niemcy	5247
7. Brazylia	4165
8. Indonezja	4102
9. Francja	3732
10. Wielka Brytania	3636
11. Włochy	3133
12. Turcja	3018
18. Polska	1649

Świat: 173163 USD

Źródło: World Bank, 2025.

Udział państw w światowym PKB (PPP)

Country	1990	2000	2010	2020	2024
World (mld USD)	29504	49255	89840	134748	173163
World (%)	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
United States	20.2%	20.8%	16.8%	15.6%	14.8%
China	3.8%	7.5%	13.8%	18.0%	19.4%
Japan	8.3%	7.0%	5.0%	3.9%	3.3%
Germany	5.2%	4.5%	3.5%	3.5%	3.0%
India	3.6%	4.5%	5.8%	6.8%	8.2%
United Kingdom	3.3%	3.2%	2.5%	2.3%	2.1%
France	3.5%	3.2%	2.6%	2.4%	2.2%
Russian Federation	4.0%	2.0%	3.3%	3.3%	3.5%
Canada	1.9%	1.8%	1.5%	1.3%	1.4%
Italy	3.6%	3.1%	2.3%	1.9%	1.8%
Poland	0.8%	0.9%	0.9%	1.0%	1.0%

PKB per capita (w USD) w wybranych krajach, 2024

Country	GDP per capita (USD)
Luxembourg	137517
Ireland	107316
Switzerland	103670
Singapore	90674
Norway	86810
United States	85810
Iceland	82704
Qatar	76276
Denmark	71852
Netherlands	68219
Australia	64407
Sweden	57723
Germany	55800
United Kingdom	52637
France	44461
Italy	38373
Poland	25023
Russian Federation	14889
China	13303
World	13673

PKB per capita PPP w wybranych krajach, 2024

Country Name	GDP per capita (USD PPP)
Luxembourg	150772
Singapore	150689
Ireland	131175
Qatar	126110
Norway	101032
Switzerland	93819
Brunei Darussalam	90007
United States	85810
Netherlands	84218
Guyana	79906
Denmark	79514
Iceland	78259
United Arab Emirates	77959
Germany	72300
France	61322
United Kingdom	60620
Italy	60847
Poland	50378
Russian Federation	47405
China	27105
World	24248

Tempo wzrostu gospodarczego na świecie

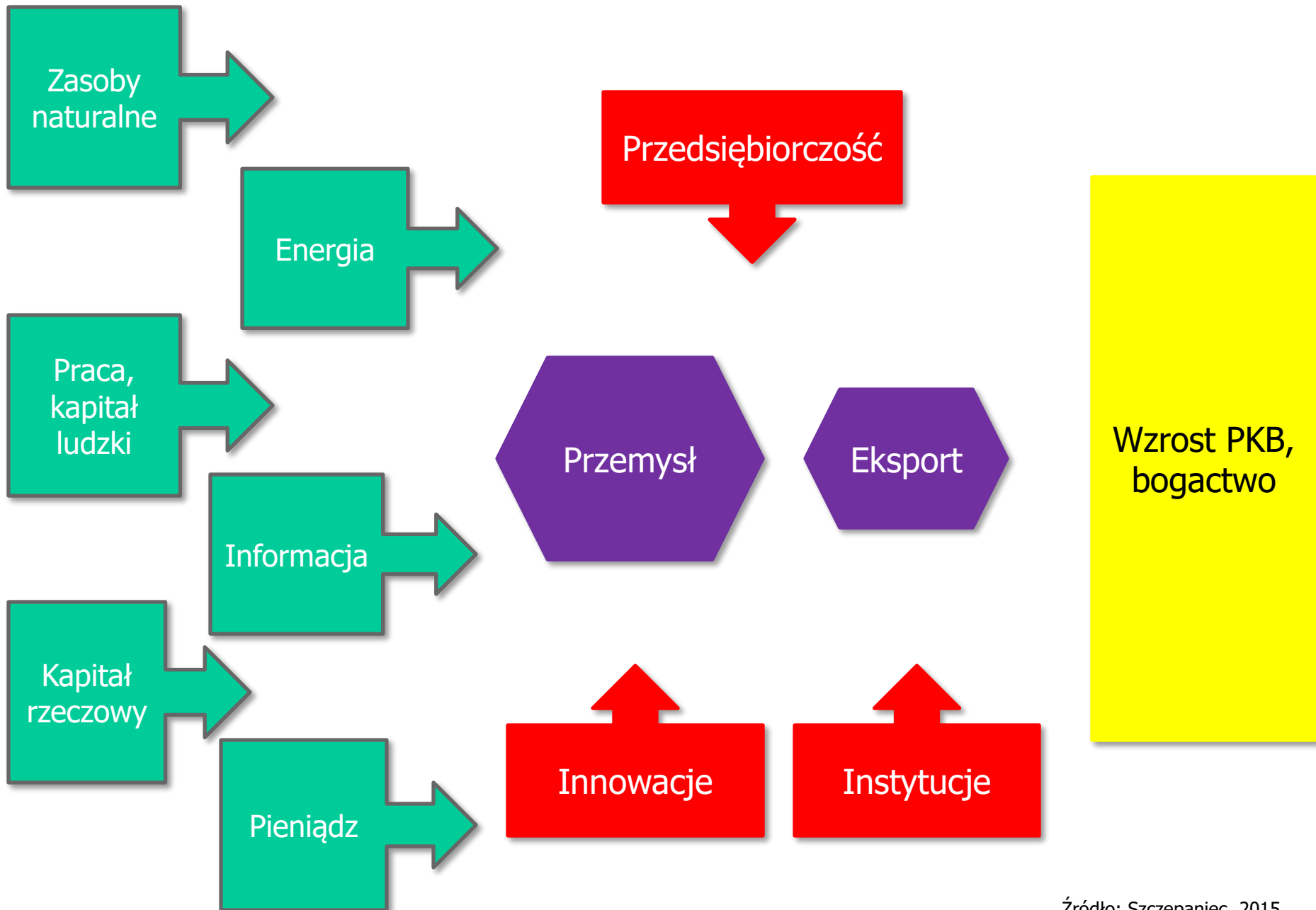
Rok	Świat	Chiny	Indie	Indonezja	USA	Japonia	Niemcy	Polska
2001	2,0	8,3	4,8	3,6	1,0	0,4	1,7	1,3
2002	2,2	9,1	3,8	4,5	1,7	0,1	-0,2	2,0
2003	3,0	10,0	7,9	4,8	2,9	1,5	-0,7	3,5
2004	4,4	10,1	7,9	5,0	3,8	2,2	1,2	5,0
2005	3,9	11,4	7,9	5,7	3,5	1,7	0,7	3,5
2006	4,4	12,7	8,1	5,5	2,9	1,4	3,8	6,1
2007	4,3	14,2	7,7	6,3	1,9	1,7	3,0	7,1
2008	1,9	9,7	3,1	6,0	-0,1	-1,1	1,0	4,2
2009	-1,7	9,4	7,9	4,6	-2,5	-5,4	-5,7	2,8
2010	4,3	10,6	8,5	6,2	2,6	4,2	4,2	3,7
2011	3,1	9,6	5,2	6,2	1,6	-0,1	3,9	4,8
2012	2,5	7,9	5,5	6,0	2,2	1,5	0,4	1,3
2013	2,7	7,8	6,4	5,6	1,8	2,0	0,4	1,1
2014	2,9	7,4	7,4	5,0	2,5	0,4	2,2	3,4
2015	2,9	7,0	8,0	4,9	3,1	1,2	1,5	4,2
2016	2,6	6,8	8,3	5,0	1,7	0,5	2,2	3,1
2017	3,3	6,9	6,8	5,1	2,3	2,2	2,6	4,8
2018	3,0	6,7	6,5	5,2	3,0	0,3	1,3	5,4
2019	2,3	5,9	4,0	5,0	2,2	0,3	0,6	4,5
2020	-3,6	2,3	-8,0	-2,1	-3,5	-4,1	-4,9	-2,7
2021	6,3	8,4	9,7	3,7	5,8	2,6	3,2	6,9
2022	3,1	3,0	7,0	5,3	1,9	1,0	1,8	5,6
2023	2,7	5,2	7,6	5,0	2,5	1,9	-0,3	0,2
2001-2023 (średnia)	2,7	8,3	6,2	4,9	1,9	0,7	1,0	3,6

Ograniczenia związane z rachunkiem PKB

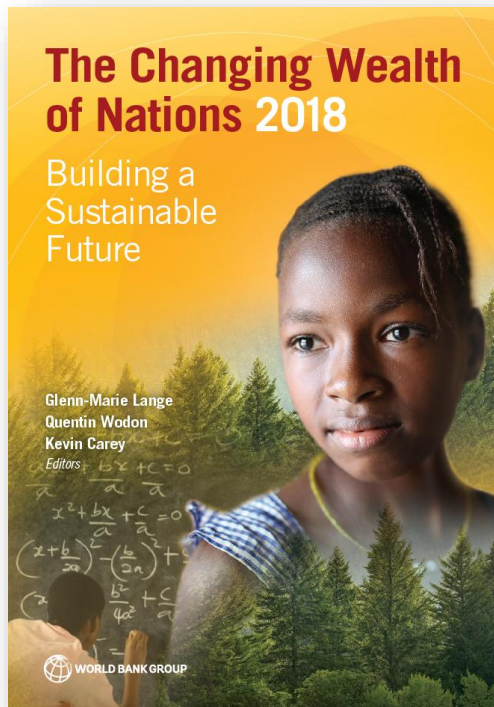
1. Tylko działalność rynkowa jest wliczana do PKB.
2. PKB nie uwzględnia takiego dobra jakim jest czas wolny.
3. PKB nie uwzględnia użyteczności dóbr.
4. Koszty ekologiczne nie są brane pod uwagę.

Model wzrostu gospodarczego

Źródła bogactwa

*a country's assets or wealth -
measured comprehensively to include
**produced capital, natural capital,
human capital, and net foreign
assets.***

KAPITAŁ
NARODOWY

=

KAPITAŁ
PRODUKCYJNY

+

KAPITAŁ
NATURALNY

+

KAPITAŁ
LUDZKI

+

AKTYWA
ZAGRANICZNE
NETTO

Kapitał narodowy (per capita) w wybranych krajach

Kraj	Kapitał narodowy (w USD per capita)
1.Norwegia	1 671 756
2.Katar	1 597 125
3.Szwajcaria	1 466 757
4.Luksemburg	1 288 607
5.Kuwejt	1 123 144
6.Australia	1 046 785
7.Kanada	1 016 593
8.USA	983 280
9.Szwecja	886 129
10.Dania	854 331
48.Polska	154 932

Dystans Polski do lidera: **1 516 824 USD** per capita

Kapitał narodowy Polski

Kapitał narodowy (*national wealth*) = suma kapitału produkcyjnego, kapitału naturalnego, kapitału ludzkiego oraz aktywów zagranicznych netto.

KAPITAŁ
NARODOWY

=

KAPITAŁ
PRODUKCYJNY

+

KAPITAŁ
NATURALNY

+

KAPITAŁ
LUDZKI

+

AKTYWA
ZAGRANICZNE
NETTO

Wskaźnik	Kapitał narodowy	Kapitał produkcyjny	Kapitał naturalny	Kapitał ludzki	Aktywa zagraniczne netto
Ogółem (w mld USD)	5 889	1 524	394	4 311	-339
Per capita (w USD)	154 932	40 085	10 353	113 406	-8 912
Struktura (w %)	100%	26%	7%	73%	-6%

Kapitał ludzki w wybranych krajach

Kraj	Kapitał ludzki (w USD per capita)
1.Szwajcaria	1 022 950
2.Norwegia	1 004 649
3.Luksemburg	881 629
4.USA	766 470
5.Islandia	733 612
6.Kanada	730 832
7.Australia	585 737
8.Szwecja	576 521
9.Katar	562 650
10.Dania	538 947
40.Polska	113 406

Dystans Polski do lidera: 909 544 USD per capita

Kapitał ludzki wg Theodora Schultza

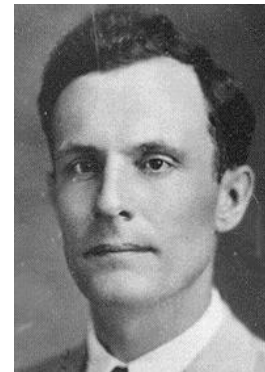
Kapitał ludzki - można określić jako zasób wiedzy i umiejętności, zdrowia, energii witalnej zawarty w społeczeństwie.

Umiejętności i wiedza są formą kapitału; kapitał ten jest w znacznej mierze efektem przemyślanych inwestycji; w zachodnich cywilizacjach rósł on o wiele szybciej niż konwencjonalnie pojmowany kapitał.

Każdy człowiek rodzi się z pewnym szczególnym zespołem genów, określających jego wrodzone zdolności.

Cechy nabytej jakości populacji, które mają wartość i mogą być wzbogacone za pomocą odpowiedniego inwestowania, będziemy uważać za kapitał ludzki.

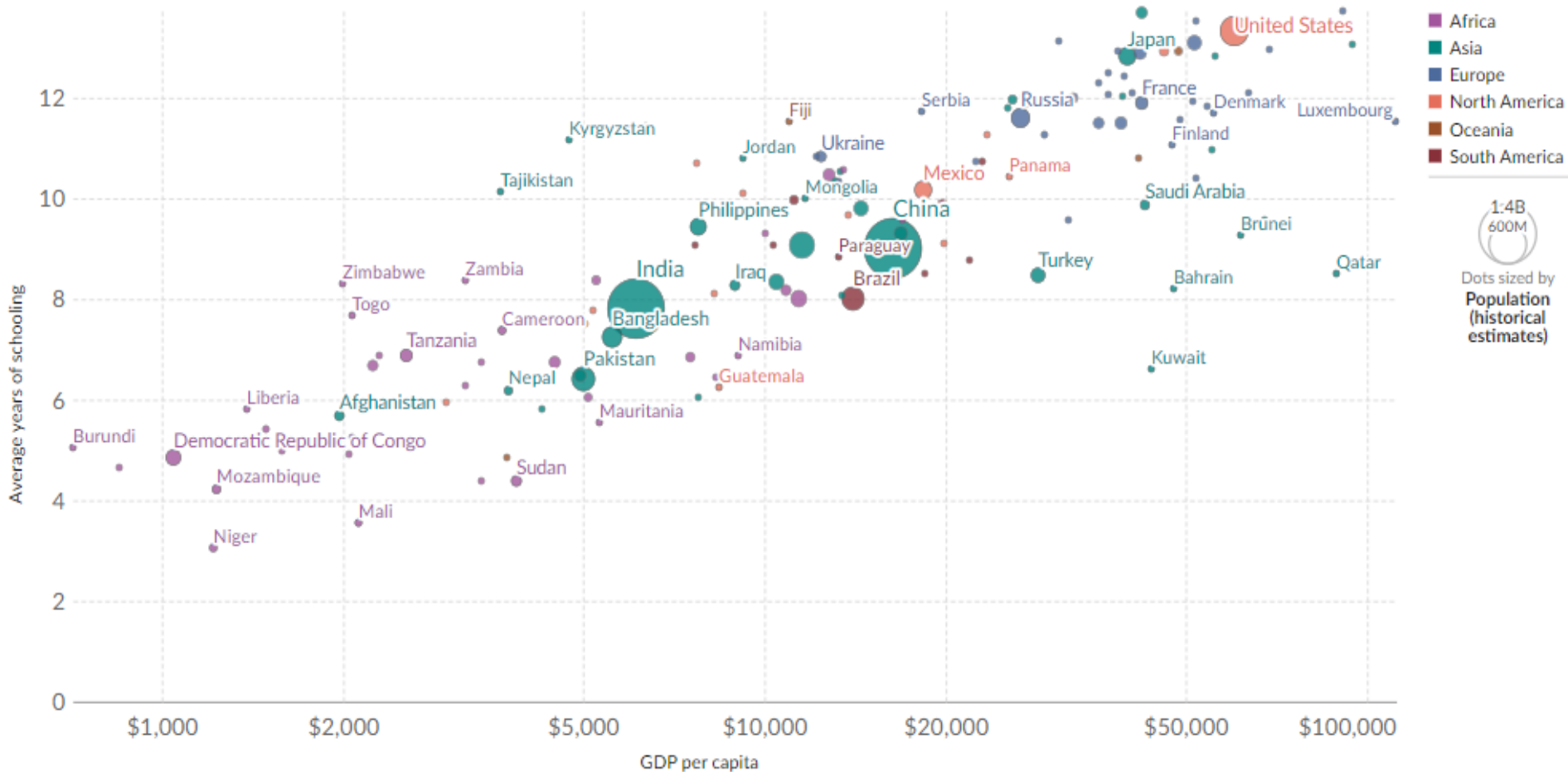
T. Schultz

Inwestycje w kapitał ludzki wg T. Schultza

- formalne kształcenie szkolne na wszystkich szczeblach
- szkolenia w czasie pracy
- programy studiów dla dorosłych
- usługi związane z ochroną zdrowia, wpływające na długość życia, siłę i vitalność ludzi
- poszukiwanie informacji na temat sytuacji ekonomicznej firm i perspektywach zawodowych
- badania naukowe
- migracje ludności w celu znalezienia lepszej pracy

Średnia liczba lat nauki a PKB per capita

Źródło: Lee-Lee (2016); Barro-Lee (2018); UNDP, HDR (2018); Data compiled from multiple sources by World Bank

Wykształcenie a PKB per capita, 2023

Kraj	% osób z wyższym wykształceniem (w wieku 25-64 lata), 2023	% osób z tytułem mgr lub stopniem dr (w wieku 25-64 lata), 2023	PKB na jednego mieszkańca (w tys. \$) 2023	PKB na jednego mieszkańca (w tys. \$ PPP) 2023	Mediana majątku osoby dorosłej (w tys. \$) 2022
Kanada	63 [26]	12	53,4	61,6	137,6
Korea Płd.	55 [15]	5	33,1	54,0	92,7
USA	51 [10]	13	81,7	81,7	107,7
Australia	51 [12]	9	64,7	69,1	247,5
Wielka Brytania	53 [9]	15	48,9	58,9	151,7
Szwecja	49 [10]	17	56,3	70,2	77,5
Szwajcaria	46 [...]	17	100,0	92,9	167,4
Niderlandy	44 [2]	17	62,5	78,2	112,5
Nowa Zelandia	42 [4]	6	48,5	54,1	193,1
Dania	43 [5]	15	68,0	76,7	186,0
Francja	42 [14]	15	44,5	61,2	133,1
Hiszpania	41 [13]	16	32,7	52,8	107,5
Niemcy	33 [1]	12	52,7	69,3	66,7
Polska	38 [0]	29	22,1	49,5	20,3

* [Short-cycle tertiary]

Źródło: OECD i World Bank, 2024, UBS 2023.

Human Development Index

HDI (Human Development Index) – syntetyczny miernik opisujący stopień rozwoju społeczno-ekonomicznego poszczególnych krajów, opracowany w roku 1990 przez pakistańskiego ekonomistę Mahbuba ul Haqa.

Wskaźnik HDI ocenia kraje na trzech płaszczyznach: „długie i zdrowe życie” (*long and healthy life*), „wiedza” (*knowledge*) i „dostatni standard życia” (*decent standard of living*).

Od roku 2010 do ich pomiaru służą następujące wskaźniki:

- oczekiwana długość życia,
- średnia liczba lat edukacji otrzymanej przez mieszkańców w wieku 25 lat i starszych,
- oczekiwana liczba lat edukacji dla dzieci rozpoczynających proces kształcenia,
- dochód narodowy per capita w USD, liczony według parytetu siły nabywczej danej waluty.

Kapitał ludzki w wybranych krajach a HDI

Źródło: UNDP 2025.

		Human Development Index (HDI)	Life expectancy at birth	Mean years of schooling	Gross national income (GNI) per capita
HDI rank	Country	Value	(years)	(years)	(2021 PPP \$)
		2023	2023	2023	2023
1	Iceland	0,972	82,7	13,9	69 117
2	Norway	0,970	83,3	13,1	112 710
2	Switzerland	0,970	84,0	13,9	81 949
4	Denmark	0,962	81,9	13,0	76 008
5	Germany	0,959	81,4	14,3	64 053
5	Sweden	0,959	83,3	12,7	66 102
7	Australia	0,958	83,9	12,9	58 277
8	Hong Kong, China (SAR)	0,955	85,5	12,4	69 436
8	Netherlands	0,955	82,2	12,7	68 344
10	Belgium	0,951	82,1	12,7	63 582
11	Ireland	0,949	82,4	11,7	90 885
12	Finland	0,948	81,9	13,0	57 068
13	Singapore	0,946	83,7	12,0	111 239
13	United Kingdom	0,946	81,3	13,5	54 372
15	United Arab Emirates	0,940	82,9	13,0	71 142
16	Canada	0,939	82,6	13,9	54 688
17	Liechtenstein	0,938	83,6	12,4	166 812
17	New Zealand	0,938	82,1	12,9	47 260
17	United States	0,938	79,3	13,9	73 650
20	Korea (Republic of)	0,937	84,3	12,7	49 726
35	Poland	0,906	78,6	13,2	42 218
78	China	0,797	78,0	8,0	22 029

Kapitał ludzki w wybranych krajach a HDI

Źródło: UNDP 2025.

		Human Development Index (HDI)	Life expectancy at birth	Mean years of schooling	Gross national income (GNI) per capita
HDI rank	Country	Value	(years)	(years)	(2021 PPP \$)
		2023	2023	2023	2023
168	Pakistan	0,544	67,6	4,3	5 501
169	Senegal	0,530	68,7	2,9	4 202
170	Gambia	0,524	65,9	4,7	2 812
171	Congo (Democratic Republic)	0,522	61,9	7,4	1 431
172	Malawi	0,517	67,4	5,2	1 634
173	Benin	0,515	60,8	3,2	3 806
174	Guinea-Bissau	0,514	64,1	3,7	2 403
175	Djibouti	0,513	66,0	4,0	6 368
176	Sudan	0,511	66,3	4,0	2 810
177	Liberia	0,510	62,2	6,2	1 538
178	Eritrea	0,503	68,6	5,1	2 029
179	Guinea	0,500	60,7	2,5	3 494
180	Ethiopia	0,497	67,3	2,4	2 796
181	Afghanistan	0,496	66,0	2,5	1 972
182	Mozambique	0,493	63,6	4,6	1 356
183	Madagascar	0,487	63,6	4,6	1 656
184	Yemen	0,470	69,3	5,5	1 018
185	Sierra Leone	0,467	61,8	3,5	1 714
186	Burkina Faso	0,459	61,1	2,3	2 391
187	Burundi	0,439	63,7	3,5	859
188	Mali	0,419	60,4	1,6	2 342
188	Niger	0,419	61,2	1,4	1 590
190	Chad	0,416	55,1	2,3	1 748
191	Central African Republic	0,414	57,4	4,0	1 100
192	Somalia	0,404	58,8	1,9	1 475
193	South Sudan	0,388	57,6	5,7	688

Kapitał ludzki w wybranych grupach państw a HDI i GNI per capita, 2023

Country [Human development groups]	Human Development Index (HDI) Value, 2023	Life expectancy at birth (years), 2023	Mean years of schooling (years), 2023	Gross national income (GNI) per capita (2021 PPP \$)
Very high human development	0,914	80,0	12,5	53 014
High human development	0,777	75,7	8,7	18 405
Medium human development	0,656	69,3	6,8	7 822
Low human development	0,515	65,0	4,0	3 007

Źródło: UNDP 2025.

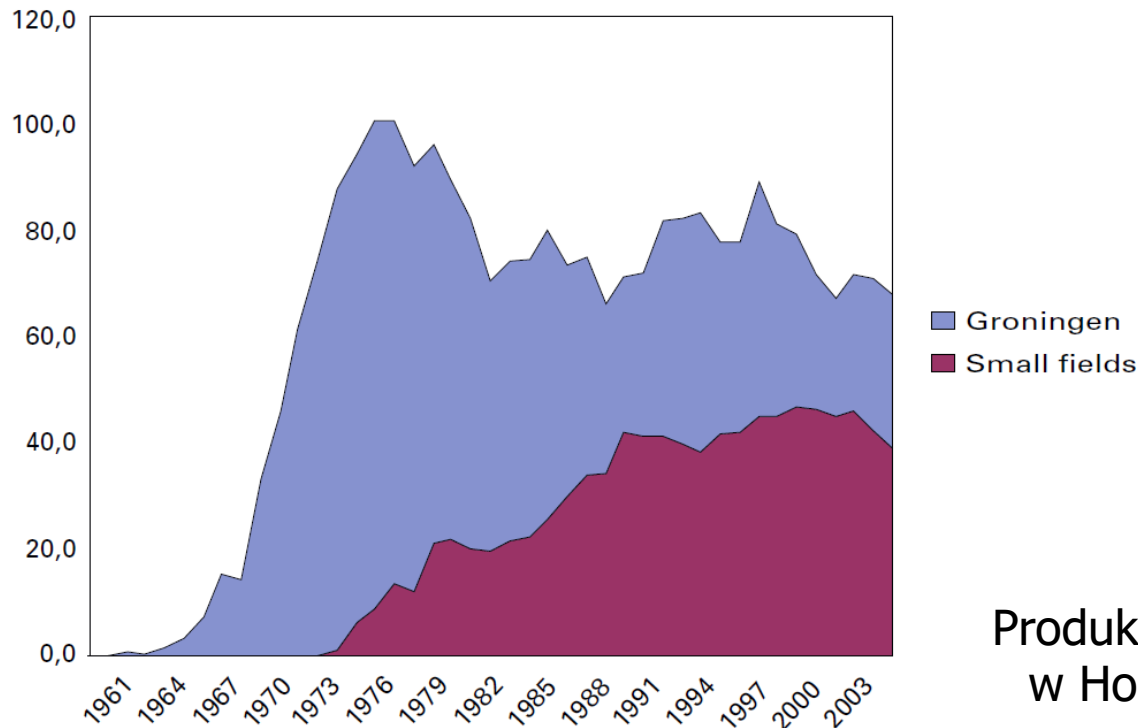
Kapitał naturalny w wybranych krajach

Kraj	Kapitał naturalny (w USD per capita)
1.Katar	660 305
2.Kuwejt	591 229
3.ZEA	259 428
4.Arabia Saudyjska	252 186
5.Australia	180 792
6.Norwegia	103 184
7.Gabon	95 461
8.Oman	95 238
9.Surinam	86 572
10.Irak	71 520
75.Polska	10 353

Dystans Polski do lidera: **649 952 USD** per capita

Choroba holenderska

Choroba holenderska gospodarki (ang. *dutch disease*) – regres gospodarczy spowodowany odkryciem i intensywną eksploatacją złóż surowców naturalnych. Pojęcie wprowadził w 1977 r. tygodnik "The Economist", opisując gospodarcze konsekwencje odkrycia w latach 60. dużych złóż gazu ziemnego w Holandii.

Stopa wzrostu gospodarczego w Holandii

1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
0,3	6,8	3,6	8,3	8,6	2,7	5,3	6,4	6,4	13,6

1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
4,3	3,5	5,4	3,4	0,0	4,5	2,5	2,7	2,0	1,3

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
2,3	3,5	3,7	1,7	-3,8	1,4	1,7	-1,1	-0,2	1,4

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
2,3	2,2	2,9	2,4	2,0	-3,9	6,2	4,3	0,1

Dubaj (ZEA)

Rezerwy złóż ropy naftowej

Kraj	Rezerwy (w mld baryłek)	Rezerwy (w mln ton)	Udział (w %)	R/P
Venezuela	303,8	48,0	17,5%	1538
Saudi Arabia	297,5	40,9	17,2%	74
Canada	168,1	27,1	9,7%	89
Iran	157,8	21,7	9,1%	140
Iraq	145,0	19,6	8,4%	96
Russian Federation	107,8	14,8	6,2%	28
Kuwait	101,5	14,0	5,9%	103
United Arab Emirates	97,8	13,0	5,6%	73
US	68,8	8,2	4,0%	11
Libya	48,4	6,3	2,8%	339
Nigeria	36,9	5,0	2,1%	56
Kazakhstan	30,0	3,9	1,7%	45
China	26,0	3,5	1,5%	18
Qatar	25,2	2,6	1,5%	38
Brazil	11,9	1,7	0,7%	11
Algeria	12,2	1,5	0,7%	25
Angola	7,8	1,1	0,4%	16
Norway	7,9	1,0	0,5%	11
World	1732,4	244,4	100,0%	54

Produkcja ropy naftowej (w mln ton)

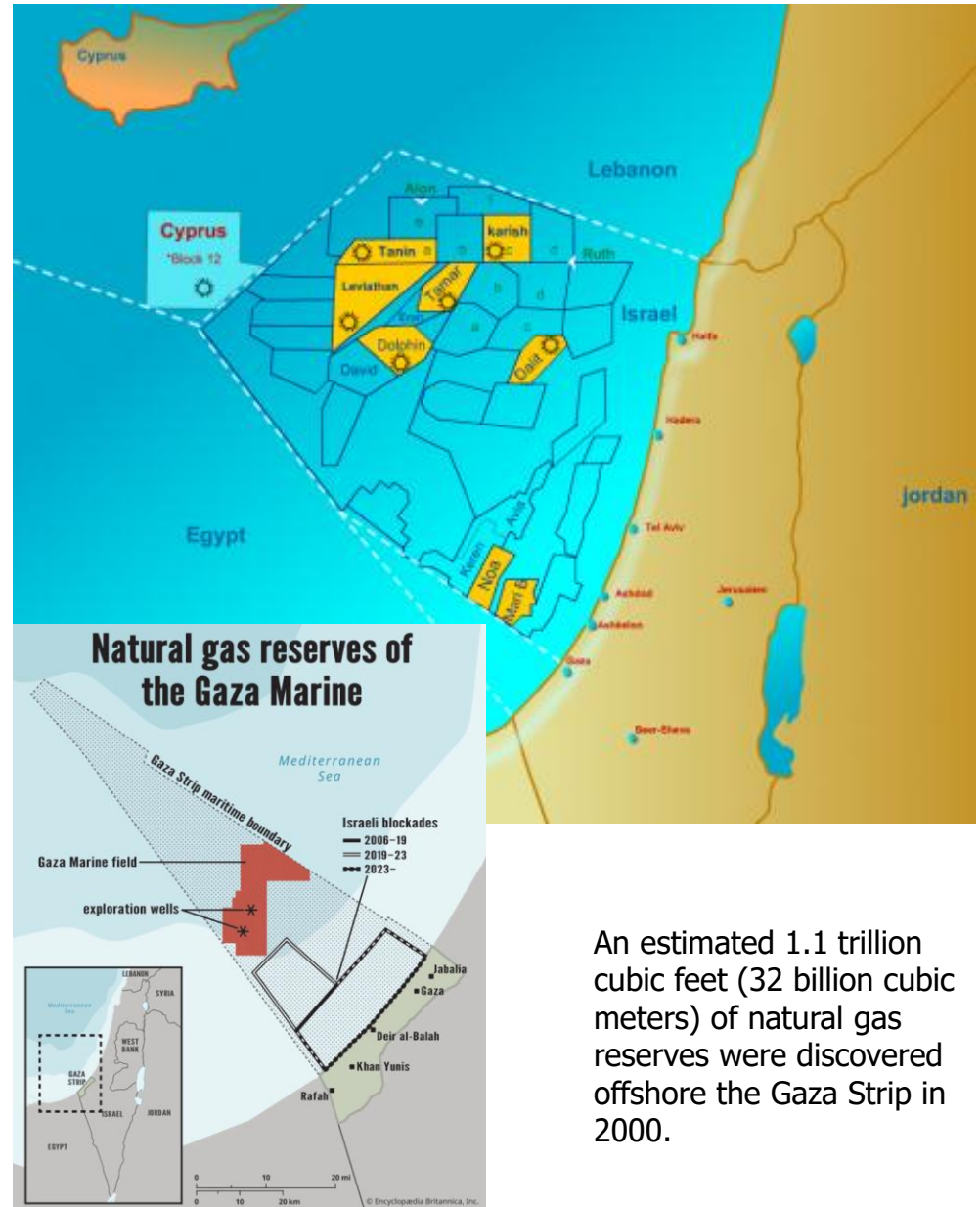
Kraj	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
US	524	567	543	574	670	751	714	718	766	830	858
Russian Fed.	537	545	559	559	568	573	524	539	549	542	526
Saudi Arabia	544	568	587	559	577	557	520	515	573	529	510
Canada	210	216	219	237	258	263	252	267	274	278	290
Iran	174	180	216	235	223	162	147	169	178	211	235
Iraq	159	196	218	222	227	234	202	201	221	213	216
China	211	215	200	192	189	192	195	199	205	209	213
Brazil	123	132	137	143	141	151	159	157	163	184	182
UAE	163	175	182	175	176	180	167	166	186	180	180
Kuwait	150	148	153	145	147	143	131	130	146	140	131
Mexico	137	128	121	110	102	95	95	96	98	103	96
Kazakhstan	81	80	78	86	90	91	86	86	84	90	88
Norway	85	88	91	89	84	79	93	94	89	95	86
Nigeria	109	106	91	94	96	101	91	81	69	74	79
Qatar	80	77	78	75	75	72	72	70	72	74	76
Algeria	69	67	68	67	65	64	58	58	62	63	59
Total World	4221	4362	4380	4386	4491	4485	4188	4237	4427	4514	4543

Rezerwy złóż gazu ziemnego

Kraj	Rezerwy (w bln m sześć.)	Udział (w %)	R/P
Russian Federation	37,4	19,9%	59
Iran	32,1	17,1%	128
Qatar	24,7	13,1%	144
Turkmenistan	13,6	7,2%	231
US	12,6	6,7%	14
China	8,4	4,5%	43
Venezuela	6,3	3,3%	334
Saudi Arabia	6,0	3,2%	54
United Arab Emirates	5,9	3,2%	107
Nigeria	5,5	2,9%	111
Iraq	3,5	1,9%	336
Azerbaijan	2,5	1,3%	97
Australia	2,4	1,3%	17
Canada	2,4	1,3%	14
Algeria	2,3	1,2%	28
Kazakhstan	2,3	1,2%	71
Egypt	2,1	1,1%	37
Kuwait	1,7	0,9%	113
Libya	1,4	0,8%	107
Norway	1,4	0,8%	13
India	1,3	0,7%	56
Poland	0,1	♦	18
World	188,1	100,0%	49

Źródło: BP Statistical Review of World Energy, June 2023.

Nowe źródła gazu ziemnego

An estimated 1.1 trillion cubic feet (32 billion cubic meters) of natural gas reserves were discovered offshore the Gaza Strip in 2000.

Produkcja gazu ziemnego (w mld m sześć. rocznie)

Kraj	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
US	705	740	727	747	841	928	925	944	991	1033	1033
Russian Federation	591	584	589	636	669	679	638	702	618	586	630
Iran	175	184	199	214	220	228	236	243	248	260	263
China	131	136	138	149	161	177	194	209	222	234	248
Canada	159	161	165	171	177	170	166	172	185	190	194
Qatar	169	176	175	171	175	177	175	177	178	181	179
Australia	65	74	94	110	127	146	146	148	154	151	150
Saudi Arabia	97	99	105	109	112	111	113	114	117	117	121
Norway	106	115	115	122	120	113	110	113	123	116	113
Algeria	80	81	91	93	94	87	81	101	98	102	95
Malaysia	72	77	77	80	76	77	73	79	83	78	80
Turkmenistan	64	66	63	59	62	63	66	79	78	76	73
Indonesia	87	87	85	83	83	76	66	67	65	68	71
United Arab Emirates	53	59	60	53	46	54	54	53	54	55	61
Egypt	47	43	40	49	59	65	58	68	64	57	48
Nigeria	40	48	43	47	48	49	49	52	47	44	47
Poland	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Total World	3445	3515	3554	3684	3856	3973	3867	4047	4050	4064	4124

LNG export (mld m3)

Billion cubic metres	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	%
US	0,7	4,0	17,1	28,6	47,4	61,3	94,7	104,3	114,4	20,8%
Qatar	105,6	107,3	103,6	104,9	105,8	106,5	106,9	114,1	108,4	19,7%
Australia	39,9	60,4	76,6	91,8	104,7	106,0	108,5	112,3	107,4	19,6%
Russia	14,6	14,6	15,4	24,9	39,1	41,8	39,5	40,2	42,7	7,8%
Malaysia	34,3	33,6	36,1	33,0	35,2	32,5	33,5	37,4	36,3	6,6%
Algeria	16,6	15,5	16,4	13,1	16,8	14,6	15,6	14,4	19,0	3,5%
Nigeria	26,9	24,6	28,3	27,8	28,8	28,4	23,4	19,6	17,5	3,2%
Indonesia	21,6	22,4	21,7	20,8	16,5	16,8	14,6	15,5	16,1	2,9%
Oman	10,2	11,0	11,4	13,6	14,1	13,2	14,1	15,0	15,3	2,8%
Papua New Guinea	10,1	10,9	11,1	9,5	11,6	11,5	11,5	11,4	11,5	2,1%
Trinidad & Tobago	16,4	14,3	13,5	16,6	17,1	14,3	9,1	10,9	10,5	1,9%
UAE	7,6	7,7	7,3	7,4	7,7	7,6	8,8	7,6	7,7	1,4%
Brunei	8,7	8,6	9,1	8,5	8,8	8,4	7,5	6,4	6,2	1,1%
Norway	5,6	6,1	5,4	6,8	6,9	4,3	0,2	3,7	5,5	1,0%
Peru	5,0	5,5	5,5	4,8	5,3	5,0	3,5	4,2	5,3	1,0%
Egypt	-	0,8	1,2	2,0	4,7	1,8	9,0	8,9	4,9	0,9%
Angola	-	0,9	5,0	5,2	5,8	6,1	4,7	4,1	4,9	0,9%
World	337,1	358,3	393,3	430,4	484,2	490,0	515,7	542,4	549,2	100,0%

Rezerwy złóż węgla

Kraj	Rezerwy (w mln ton)	Udział (w %)	R/P
US	248941	23,2%	513
Russian Federation	162166	15,1%	407
Australia	150227	14,0%	315
China	143197	13,3%	37
India	111052	10,3%	147
Germany	35900	3,3%	334
Indonesia	34869	3,2%	62
Ukraine	34375	3,2%	1429
Poland	28395	2,6%	282
Kazakhstan	25605	2,4%	226
Turkey	11525	1,1%	168
South Africa	9893	0,9%	40
New Zealand	7575	0,7%	2687
Serbia	7514	0,7%	189
Brazil	6596	0,6%	1396
Canada	6582	0,6%	166
Colombia	4554	0,4%	90
World	1074108	100,0%	139

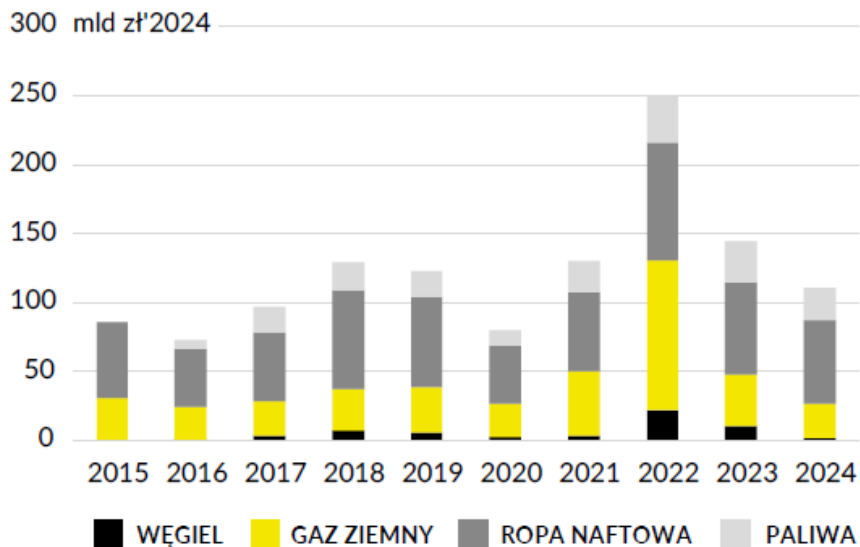
Produkcja węgla (w mln ton rocznie)

Kraj	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
China	3874	3747	3411	3524	3698	3846	3902	4126	4559	4723	4780
India	646	674	690	712	760	754	760	812	911	1011	1085
Indonesia	458	462	456	461	558	616	564	614	687	775	836
US	907	814	661	703	686	641	486	524	539	524	465
Australia	505	504	502	487	502	505	468	479	458	460	463
Russian Fed.	357	372	387	411	441	441	399	433	437	431	427
South Africa	261	252	250	252	250	254	248	234	230	234	235
Kazakhstan	114	107	103	112	118	115	113	116	118	116	113
Mongolia	24	24	35	49	55	57	43	32	39	83	107
Germany	186	184	175	175	169	131	107	126	131	102	92
Turkey	65	58	73	74	84	87	75	86	95	74	87
Poland	137	136	131	127	122	112	101	108	108	89	85
Colombia	89	87	92	92	88	89	57	64	67	68	53
Vietnam	41	42	39	38	42	46	45	48	50	47	44
Canada	68	62	62	61	55	53	46	48	48	49	43
Serbia	30	38	39	40	38	39	40	36	35	32	31
Czech Republic	47	47	46	45	44	41	32	32	35	30	25
Total World	8182	7952	7482	7705	8049	8138	7751	8188	8846	9135	9242

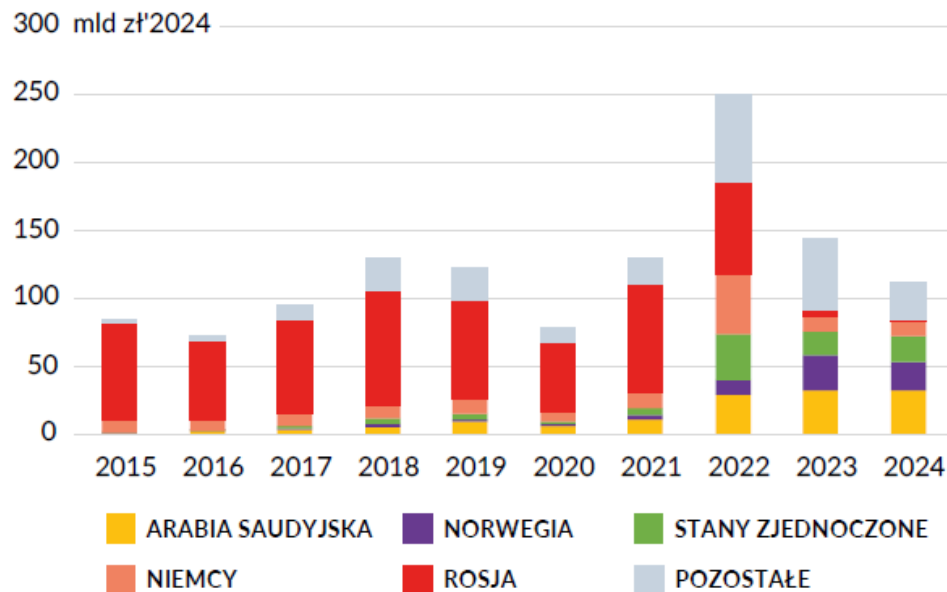
Źródło: BP Statistical Review of World Energy June 2025.

Koszt importu surowców energetycznych

KOSZT IMPORTU NETTO W PODZIALE NA SUROWCE I PALIWA*

KOSZT IMPORTU NETTO W PODZIALE NA KIERUNEK

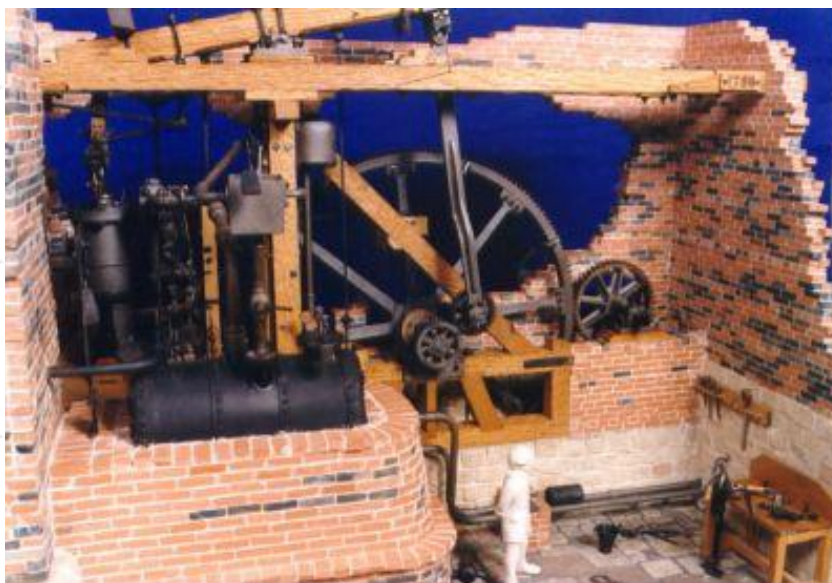
W 2024 r., po uwzględnieniu inflacji, wartość importu netto surowców energetycznych i paliw do Polski wyniosła szacunkowo **112 mld zł**.

Ponad połowę tej kwoty (54%) stanowił import netto ropy naftowej (60 mld zł), 23% gazu ziemnego (26 mld zł), a 2% węgla (1,7 mld zł).

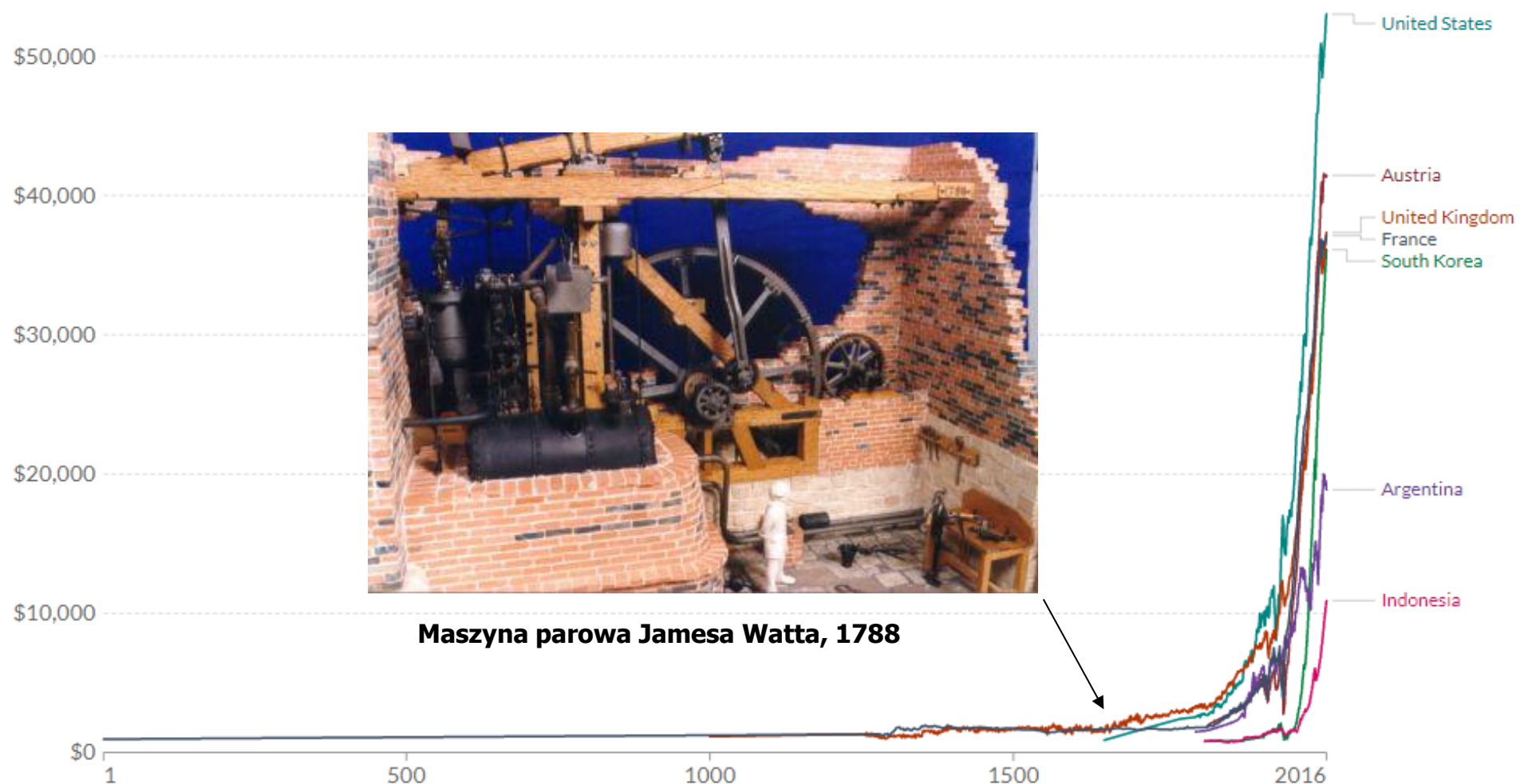
Saldo w obrotach surowcami energetycznymi (w mld USD)

Countries	Saldo 2020	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023
Russian Federation	140,2	210,1	384,7	258,9
Saudi Arabia	127,6	198,9	308,9	250,5
Norway	36,9	101,9	203,1	113,0
United Arab Emirates	130,9	180,5	196,1	164,4
Canada	48,8	89,6	135,0	104,8
Iraq	53,6	75,2	126,1	105,6
Qatar	41,9	73,3	113,7	87,3
Australia	49,0	65,9	113,2	84,5
Kuwait	35,7	57,7	82,6	68,7
Algeria	19,5	33,4	59,2	51,5
Oman	16,4	23,4	57,1	46,9
United States of America	20,5	15,2	55,9	56,6
Poland	-9,5	-13,9	-24,0	-21,7
Spain	-18,5	-32,0	-59,2	-40,3
United Kingdom	-7,4	-35,6	-79,8	-50,4
Türkiye	-24,2	-42,2	-80,2	-52,7
France	-30,0	-53,9	-123,3	-76,4
Italy	-25,6	-57,3	-129,7	-69,8
Germany	-50,3	-84,4	-145,3	-96,6
Korea, Republic of	-61,2	-97,5	-153,9	-117,3
India	-76,7	-114,0	-178,8	-131,2
Japan	-97,9	-144,9	-238,1	-182,4
China	-230,4	-352,7	-471,0	-453,2

GDP per capita (1-2016)

Maszyna parowa Jamesa Watta, 1788

Source: Maddison Project Database 2020 (Bolt and van Zanden (2020))

OurWorldInData.org/economic-growth • CC BY

Źródło: <https://ourworldindata.org/grapher/maddison-data-gdp-per-capita-in-2011us-single-benchmark>

Kapitał produkcyjny w wybranych krajach

Kraj	Kapitał produkcyjny (w USD per capita)
1.Norwegia	423 905
2.Luksemburg	359 386
3.Szwajcaria	356 075
4.Australia	311 442
5.Szwecja	285 792
6.Dania	273 019
7.Islandia	270 983
8.Austria	256 744
9.Finlandia	248 986
10.Niemcy	236 891
46.Polska	40 085

Dystans Polski do lidera: **383 820 USD** per capita

Produkcja energii elektrycznej (TWh)

Country	1990	2000	2010	2020	2021	2022
World (TWh)	11961	15564	21590	26986	28520	29165
World (%)	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
United States	27.0%	26.0%	20.4%	15.9%	15.4%	15.6%
China	5.2%	8.7%	19.5%	28.8%	29.9%	30.3%
Japan	7.4%	7.1%	5.4%	3.7%	3.6%	3.5%
Germany	4.6%	3.7%	2.9%	2.1%	2.1%	2.0%
India	2.4%	3.7%	4.3%	5.9%	6.0%	6.4%
United Kingdom	2.7%	2.4%	1.8%	1.2%	1.1%	1.1%
France	3.5%	3.5%	2.6%	1.9%	1.9%	1.6%
Russian Federation	9.0%	5.6%	4.8%	4.0%	4.1%	4.0%
Canada	4.0%	3.9%	2.8%	2.4%	2.3%	2.3%
Italy	1.8%	1.8%	1.4%	1.0%	1.0%	1.0%

Źródło: Energy Institute, *Statistical Review of World Energy*, 2023.

Ceny energii elektrycznej

Kraj	Cena energii elektrycznej dla przedsiębiorstw (USD/kWh), III 2024
UK	0,527
Italy	0,439
Poland	0,429
Switzerland	0,320
Germany	0,245
Denmark	0,244
Greece	0,201
Japan	0,183
France	0,182
USA	0,145
Czech Republic	0,130
Thailand	0,128
Turkey	0,127
South Korea	0,126
India	0,121
Brazil	0,119
Norway	0,115
China	0,089
Bangladesh	0,087
Vietnam	0,075
Indonesia	0,072
Egypt	0,029

Źródło: www.globalpetrolprices.com/ (dostęp: 29.10.2024).

Crude steel production (in million tonnes, share), 2024

Country	Crude steel production, 2024 (million tonnes)	%
China	1005,1	53,3%
India	149,4	7,9%
Japan	84,0	4,5%
United States	79,5	4,2%
Russia	71,0	3,8%
South Korea	63,6	3,4%
Germany	37,2	2,0%
Türkiye	36,9	2,0%
Brazil	33,8	1,8%
Iran	31,4	1,7%
Viet Nam	22,0	1,2%
Italy	20,0	1,1%
Taiwan, China	19,2	1,0%
Indonesia	18,0	1,0%
Mexico	13,8	0,7%
Canada	12,3	0,7%
Spain	11,9	0,6%
Poland	7,1	0,4%
World	1884,6	100,0%

Eksport towarów przemysłowych (mld USD, %)

Country	1990	2000	2010	2020	2021	2022
World (bln USD)	2391	4690	9989	12142	14881	15720
World (%)	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
United States	12.1%	13.8%	8.7%	7.5%	7.3%	7.6%
China	1.9%	4.7%	14.8%	19.9%	21.1%	21.2%
Japan	11.5%	9.6%	6.8%	4.5%	4.4%	4.0%
Germany	15.7%	10.3%	10.8%	9.9%	9.5%	8.9%
India	0.5%	0.7%	1.4%	1.6%	1.8%	1.8%
United Kingdom	6.1%	4.7%	2.9%	2.3%	2.0%	2.0%
France	6.7%	5.8%	4.0%	3.2%	3.0%	2.9%
Russian Federation	..	0.5%	0.6%	0.6%	0.7%	0.6%
Canada	3.1%	3.7%	1.9%	1.5%	1.4%	1.5%
Italy	6.2%	4.5%	3.7%	3.3%	3.3%	3.3%

Źródło: WTO (2023), *Merchandise exports by product group - SI3_AGG - MA - Manufactures*, <https://stats.wto.org/>.

Rejestracje nowych samochodów osobowych na świecie (w tys.), H1 2025

Table 2. Global new car registrations

	H1 2023	H1 2024	H1 2025 ³	% change	% share
EUROPE	7,678,075	8,338,473	8,136,712	-2.4	21.8
European Union	5,438,888	5,684,279	5,576,568	-1.9	14.9
United Kingdom	949,720	1,006,763	1,042,219	+3.5	2.8
Russia	390,974	696,227	531,382	-23.7	1.4
Türkiye	431,372	462,955	488,003	+5.4	1.3
EFTA	200,566	188,116	196,533	+4.5	0.5
Ukraine	27,712	33,015	30,627	-7.2	0.1
Others (Europe) ⁴	238,843	267,118	271,380	+1.6	0.7
NORTH AMERICA⁵	7,205,078	7,609,807	7,798,379	+2.5	20.9
United States only	6,070,859	6,314,860	6,447,915	+2.1	17.3
SOUTH AMERICA	1,285,074	1,333,244	1,502,455	+12.7	4.0
Brazil only	732,770	848,073	876,303	+3.3	2.3
ASIA	16,505,448	16,461,659	17,906,642	+8.8	47.9
China	9,702,178	9,826,035	11,000,502	+12.0	29.5
India	2,043,885	2,199,524	2,212,970	+0.6	5.9
Japan	2,044,256	1,790,491	1,982,556	+10.7	5.3
South Korea	760,611	692,046	726,546	+5.0	1.9
Others (Asia) ⁶	1,954,518	1,953,563	1,984,068	+1.6	5.3
MIDDLE EAST/AFRICA	1,818,962	1,832,996	2,006,403	+9.5	5.4
WORLD	34,492,637	35,576,179	37,350,591	+5.0	100.0

Polska 2025

Sierpień

42 480 szt. (+14,6%)

Styczeń - Sierpień

378 034 szt. (+5,8%)

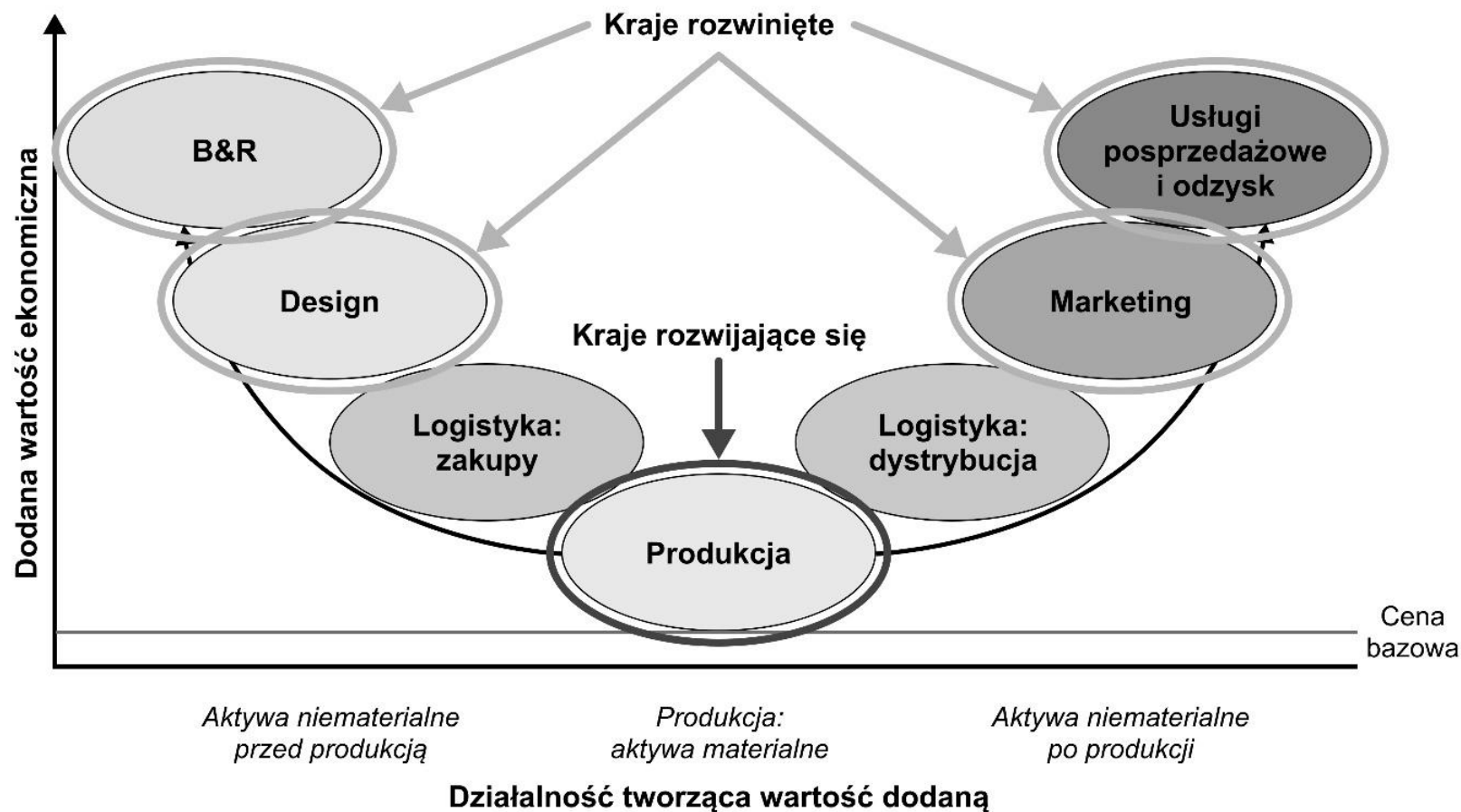
Źródło:
ACEA 2025

Teoria GVC (Global Value Chain) Globalnych Łańcuchów Wartości

Tradycyjny pogląd na handel międzynarodowy jest taki, że każdy kraj produkuje towary i oferuje usługi, które są eksportowane jako produkty końcowe do konsumentów za granicą. Jednak w dzisiejszej gospodarce światowej ten rodzaj handlu stanowi jedynie około 30% całego handlu towarami i usługami.

W rzeczywistości około 70% dzisiejszego handlu międzynarodowego obejmuje globalne łańcuchy wartości (GVC), ponieważ usługi, surowce, części i komponenty przekraczają granice – często wielokrotnie. Po włączeniu do produktów końcowych są one wysyłane do konsumentów na całym świecie.

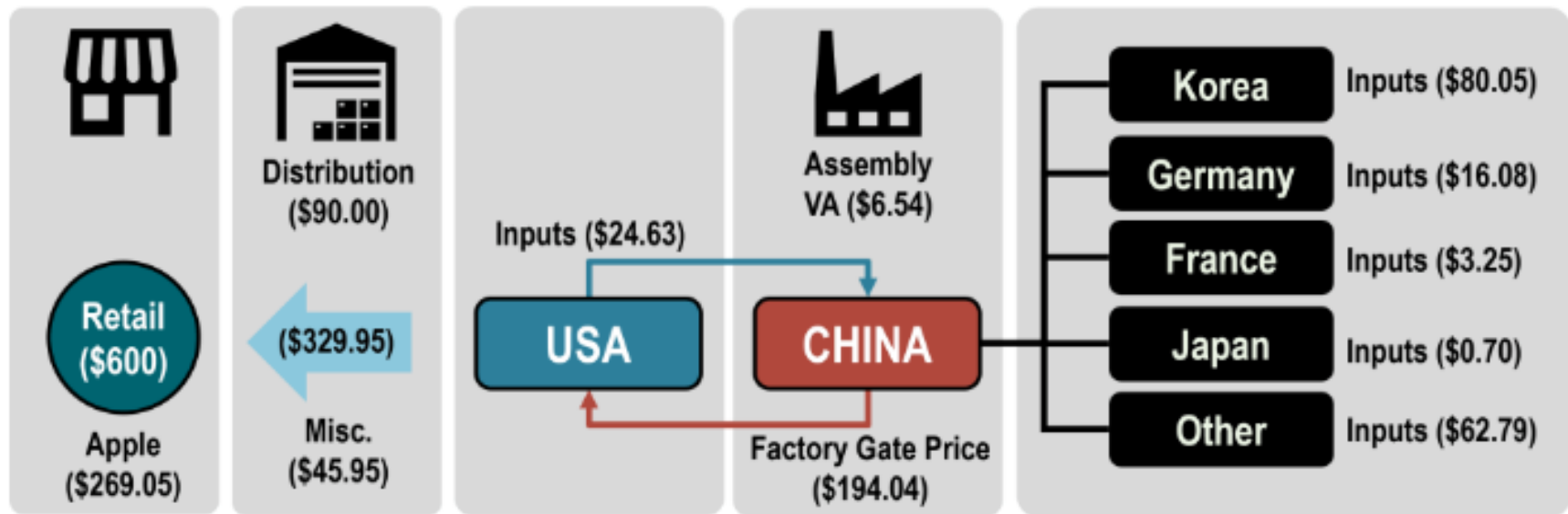
Działania o wysokiej wartości w „krzywej uśmiechu” w globalnych łańcuchach wartości

Wartość ogłoszonych projektów typu *greenfield FDI*, wg lokalizacji (w mln USD), 2018-2022

Region/economy	2018	2019	2020	2021	2022	2018-2022
World	1 066 464	908 193	603 933	738 636	1 212 651	4 529 876
United States	87 289	108 722	69 275	95 635	163 858	524 778
United Kingdom	40 351	39 762	44 699	62 528	102 355	289 696
China	123 336	53 653	33 637	31 716	17 966	260 307
India	55 310	36 209	22 750	16 374	77 946	208 588
Germany	24 098	28 288	26 504	47 231	34 398	160 519
Australia	22 888	35 184	20 421	12 854	69 046	160 393
Egypt	13 628	14 229	2 284	14 969	107 490	152 600
Spain	34 523	21 351	13 626	32 652	44 588	146 740
Mexico	33 782	27 965	13 941	17 167	41 042	133 897
Canada	51 703	13 509	17 307	23 228	20 865	126 613
Viet Nam	30 555	38 430	10 957	11 785	25 916	117 644
Brazil	18 848	33 097	16 675	23 051	17 888	109 559
Poland	20 247	24 136	23 644	23 168	17 793	108 989
France	19 921	19 266	15 852	13 956	20 238	89 233
Indonesia	22 755	13 789	20 300	8 248	15 016	80 107
Ireland	11 918	14 133	12 022	9 569	26 533	74 174
Italy	7 628	10 976	10 022	19 848	25 437	73 912
Malaysia	14 743	9 776	7 284	25 086	16 805	73 694
Russian Federation	18 313	22 969	8 062	14 921	296	64 560
Singapore	17 784	7 116	6 869	13 144	16 228	61 141
Saudi Arabia	15 184	11 722	9 431	8 958	13 473	58 768
Japan	12 725	9 468	7 631	22 082	6 051	57 957
United Arab Emirates	10 566	13 968	8 069	6 631	11 086	50 319

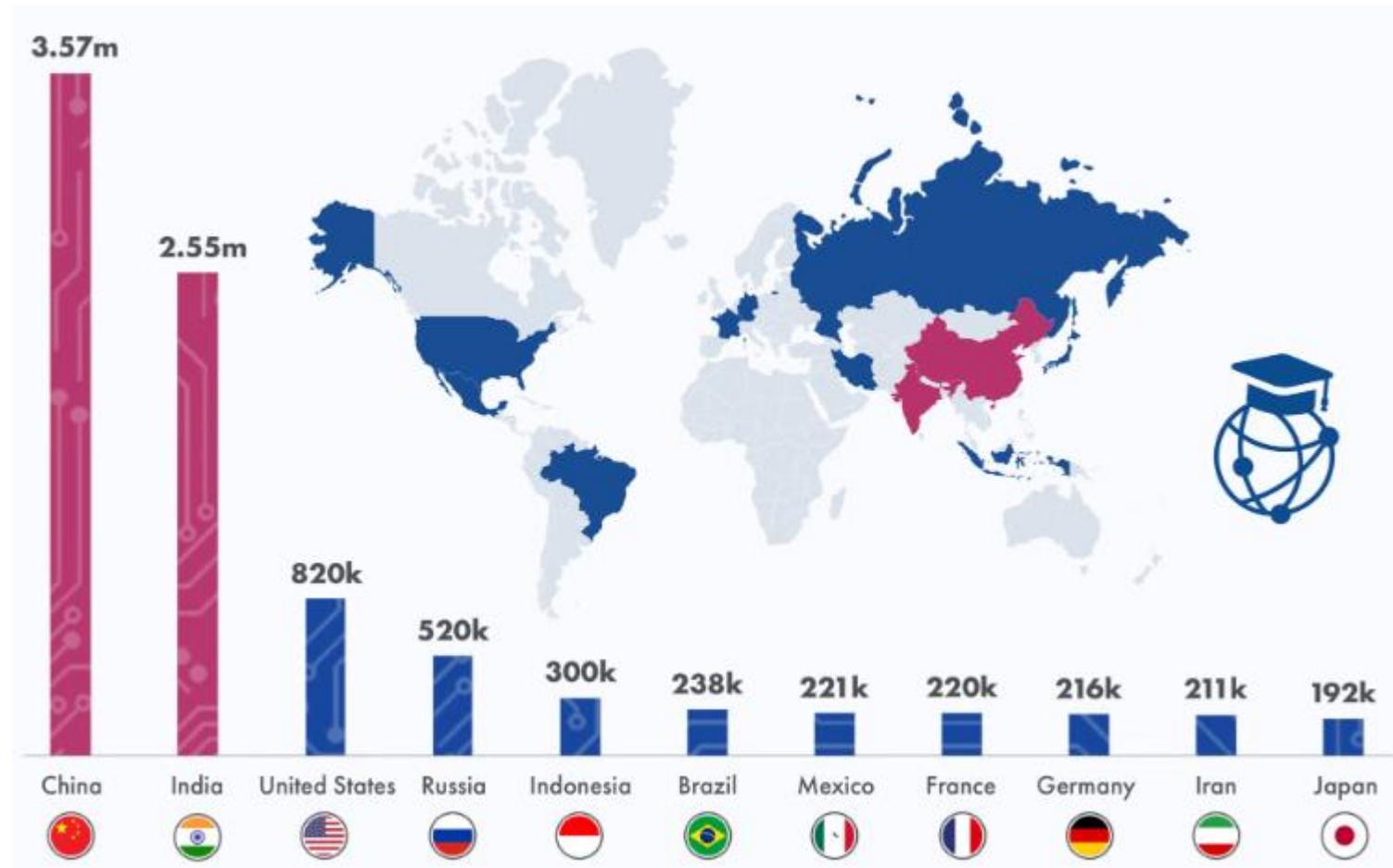
Value Creation and Capture, iPhone 4

Ostateczny montaż i personalizacja iPhone'a 4 miała miejsce w fabryce Foxconn w Shenzhen w Chinach. Foxconn jest spółką zależną tajwańskiego producenta elektroniki Hon Hai Precision Industry Company, specjalizującą się w produkcji kontraktowej. W przypadku każdego iPhone'a importowanego do Stanów Zjednoczonych całą cenę producenta (w tym przypadku 194,04 dolara) klasyfikuje się jako import z Chin (co powiększa deficyt handlowy USA w relacjach z Chinami. W rzeczywistości tylko około 3% hurtowej wartości dodanej ma miejsce w Chinach, z czego większość dotyczy dostawców koreańskich i niemieckich (głównie w zakresie pamięci flash i ekranów dotykowych).

Absolwenci studiów z zakresu nauki, technologii, inżynierii i matematyki (STEM), 2020

Wnioski patentowe (liczba, %)

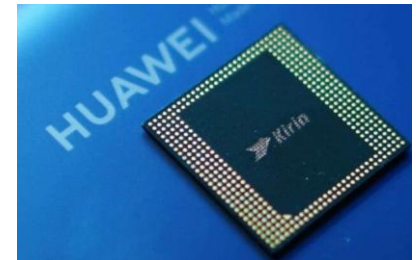
Country	1990	2000	2010	2020	2021	2022
World (number)	406582	516800	915200	1596900	1754900	1823200
World (%)	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
United States	22.2%	30.5%	24.0%	22.0%	18.7%	17.7%
China	1.0%	2.5%	14.8%	33.2%	39.7%	43.8%
Japan	14.6%	24.4%	24.3%	11.2%	10.5%	11.0%
Germany	4.7%	2.8%	1.5%	1.1%	1.2%	1.3%
India	0.4%	0.2%	0.8%	1.7%	1.8%	1.7%
United Kingdom	2.3%	1.6%	0.6%	0.6%	0.6%	0.6%
France	3.2%	2.2%	1.1%	0.8%	0.9%	0.7%
Russian Federation	20.8%	3.4%	3.3%	1.8%	1.3%	1.3%
Canada	3.5%	2.3%	2.1%	1.3%	1.3%	1.0%
Italy	3.0%	1.0%	1.8%	0.6%	0.4%	0.4%

Huawei

Most Popular Phone Brands in China 2023 (Most Recent Quarter)

Brands	Market Share
Huawei	23.22%
Apple	22.21%
Xiaomi	8.04%
Vivo	6.95%
OPPO	5.15%
Samsung	1.86%

Chiny 286 mln sprzedanych smartfonów w 2022 r.

Global Innovation Index, 2024

GII rank	Economy	Score
1	Switzerland	67.5
2	Sweden	64.5
3	United States of America	62.4
4	Singapore	61.2
5	United Kingdom	61.0
6	Republic of Korea	60.9
7	Finland	59.4
8	Netherlands (Kingdom of the)	58.8
9	Germany	58.1
10	Denmark	57.1
11	China	56.3
12	France	55.4
13	Japan	54.1
14	Canada	52.9
15	Israel	52.7
16	Estonia	52.3
17	Austria	50.3
18	Hong Kong, China	50.1
19	Ireland	50.0
20	Luxembourg	49.1

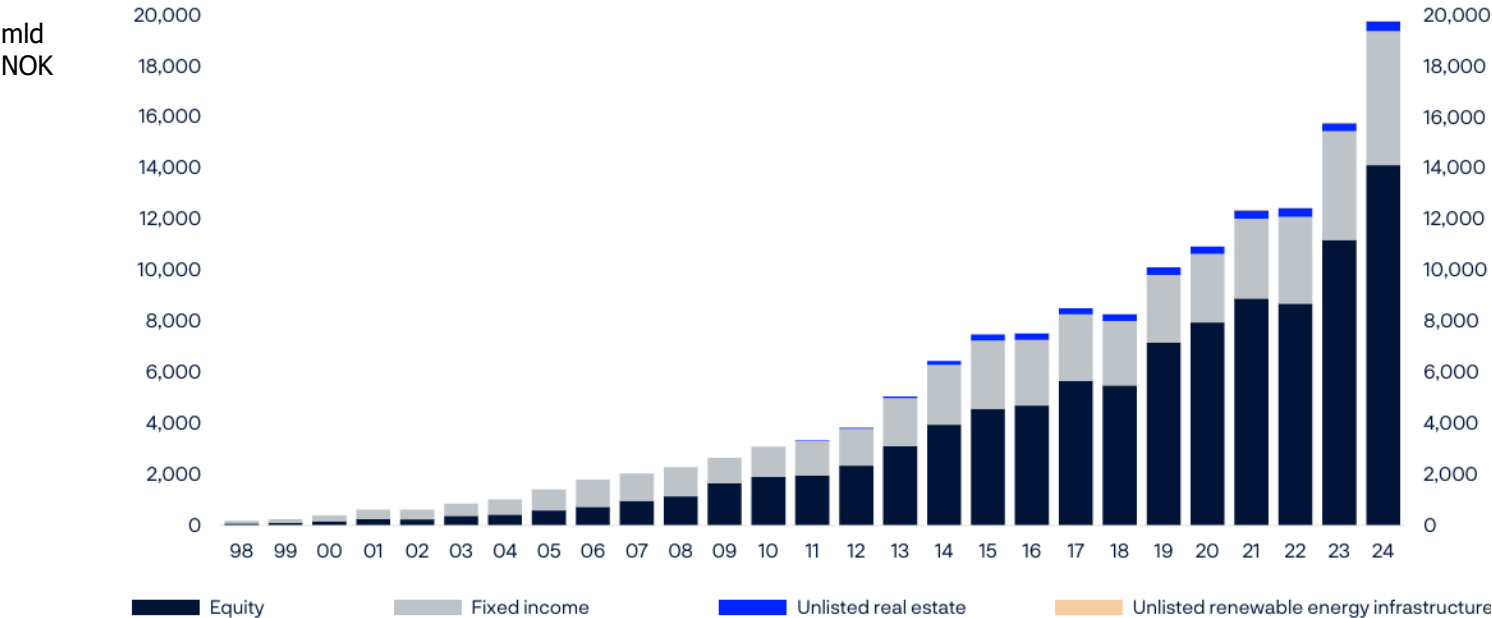
21	Norway	49.1
22	Iceland	48.5
23	Australia	48.1
24	Belgium	47.7
25	New Zealand	45.9
26	Italy	45.3
27	Cyprus	45.1
28	Spain	44.9
29	Malta	44.8
30	Czech Republic	44.0
31	Portugal	43.7
32	United Arab Emirates	42.8
33	Malaysia	40.5
34	Slovenia	40.2
35	Lithuania	40.1
36	Hungary	39.6
37	Türkiye	39.0
38	Bulgaria	38.5
39	India	38.3
40	Poland	37.0

Aktywa zagraniczne netto

Kraj	Aktywa zagraniczne netto (w USD per capita)
1.Kuwejt	185 408
2.Katar	156 323
3.Norwegia	140 018
4.Singapur	123 004
5.Szwajcaria	79 200
6.ZEA	74 981
7.Luksemburg	38 654
8.Arabia Saudyjska	37 467
9.Holandia	31 910
10.Dania	26 103
124.Polska	-8 912

Dystans Polski do lidera: **194 320 USD** per capita

Norwegia - Government Pension Fund Global

Źródło: Government Pension Fund Global, Annual Report 2024.

THE FUND'S VALUE

20 553 984 751 662 NOK

We work to safeguard and build financial wealth for future generations

Value development →

Amounts in NOK million, 31.12.2024	Total
Apple Inc	528 557
Microsoft Corp	498 136
NVIDIA Corp	492 019
Alphabet Inc	334 672
Amazon.com Inc	312 786
Meta Platforms Inc	233 780
Broadcom Inc	193 575
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	174 541
Tesla Inc	161 402
JPMorgan Chase & Co	125 172

USD/NOK 9,99

Emisje CO2 związane z energią (w mln ton)

Country	1990	2000	2010	2020	2024	2024	%zmiana od 1990
China	2309	3308	8095	10083	11173	31,5%	384%
US	4971	5741	5486	4468	4619	13,0%	-7%
India	602	960	1644	2248	2953	8,3%	390%
Russian Federation	2234	1453	1492	1460	1681	4,7%	-25%
Japan	1086	1251	1210	1046	1005	2,8%	-7%
Indonesia	132	264	423	514	747	2,1%	464%
Iran	182	305	504	655	709	2,0%	290%
Saudi Arabia	202	278	462	558	636	1,8%	215%
South Korea	240	442	593	600	595	1,7%	148%
Germany	1008	854	783	617	570	1,6%	-43%
Canada	445	533	544	500	523	1,5%	17%
Mexico	281	371	467	419	478	1,3%	70%
Brazil	206	321	413	418	447	1,3%	117%
Turkey	136	206	276	385	438	1,2%	221%
Australia	280	355	402	377	377	1,1%	35%
Vietnam	18	47	123	291	334	0,9%	1761%
United Kingdom	595	567	530	324	321	0,9%	-46%
United Arab Emirates	82	124	214	250	303	0,9%	270%
Italy	492	456	402	284	296	0,8%	-40%
Malaysia	55	131	214	251	296	0,8%	442%
Thailand	89	170	249	270	271	0,8%	203%
Taiwan	120	232	268	266	263	0,7%	119%
Poland	374	300	321	284	257	0,7%	-31%
France	367	385	361	255	254	0,7%	-31%
Spain	215	311	296	221	250	0,7%	17%
Singapore	70	107	190	211	248	0,7%	256%
Egypt	87	119	182	190	226	0,6%	161%
Qatar	13	23	63	109	136	0,4%	954%
Bangladesh	13	24	51	102	125	0,4%	883%
Total World	21418	23709	31067	32368	35492	100,0%	66%

Źródło: Energy Institute (20253).

Średnia oczekiwana długość życia

Country Name	1990	2000	2010	2020	2022	różnica 2022-1990
Japan	78,8	81,1	82,8	84,6	84,0	5,2
Switzerland	77,2	79,7	82,2	83,0	83,5	6,3
Australia	77,0	79,2	81,7	83,2	83,2	6,2
Spain	76,8	79,0	81,6	82,3	83,1	6,3
Sweden	77,5	79,6	81,5	82,4	83,1	5,6
Italy	77,0	79,8	82,0	82,2	82,9	5,9
Singapore	75,3	78,0	81,5	84,5	82,9	7,6
New Zealand	75,4	78,6	80,9	82,3	82,8	7,4
Korea, Rep.	71,6	75,9	80,1	83,4	82,7	11,1
Norway	76,5	78,6	81,0	83,2	82,6	6,1
France	76,6	79,1	81,7	82,2	82,2	5,6
United Kingdom	75,9	77,7	80,4	80,4	82,1	6,2
Slovenia	73,2	75,4	79,4	80,5	81,3	8,1
Germany	75,1	77,9	80,0	81,0	80,7	5,6
Thailand	70,4	72,3	76,1	79,3	79,7	9,3
Czechia	71,4	75,0	77,4	78,2	79,0	7,6
China	68,0	71,9	75,6	78,1	78,6	10,6
Turkiye	67,7	71,9	75,1	75,9	78,5	10,8
United States	75,2	76,6	78,5	77,0	77,4	2,2
Poland	70,9	73,7	76,2	76,5	77,3	6,4
Nigeria	46,0	47,2	50,9	52,9	53,6	7,6
Chad	44,7	47,4	49,6	52,8	53,0	8,3